

Til Finansdepartementet
Akersgata 40
0030 Oslo

Deres ref: 25/5791

Vår ref: 118417-192

Oslo, 24. november 2025

Høringsuttalelse – redusert nedre grense i grunnrenteskatten og naturressursskatten for vannkraft

1 Innledning

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) viser til Finansdepartementets høringsnotat 15. oktober 2025 hvor det foreslås å redusere nedre grense for grunnrente- og naturressursskatt for små vannkraftverk fra 10 000 kVA (10 MVA) til 1 500 kVA (1,5 MVA). Høringsfristen er 15. januar 2026. Landsstyret i LVK behandlet saken i styremøte 20-21. november og vedtok nedenstående høringsuttalelse:

LVK er en interesseorganisasjon for 161 norske kommuner som er vertskap for vannkraftutbygging. Også de fleste småkraftverk ligger i en LVK-kommune, og gir grunnlag både for sysselsetting og verdiskaping i mange medlemskommuner. Flere av medlemskommunene har også eierinteresser i småkraftverk, og mange medlemskommuner vil bli berørt av forslaget, både positivt og negativt. At terskelen for naturressursskatten senkes vil føre til høyere naturressursskatteinntekter, mens en lavere terskel for den statlige grunnrenteskatten vil føre til en omfordeling av verdiskapingen fra småkraftverkene til ugunst for vertskommunen. Fordi naturressursskatt omfattes av inntektsbegrepet i det statlige inntektssystemet for kommunene og dermed er gjenstand for en omfattende inntektsutjevning med hele kommunesektoren, vil forslaget om å senke nedre grense for naturressursskatten og grunnrenteskatten samlet sett virke negativt for LVKs medlemskommuner. Ifølge høringsnotatet vil forslaget føre til en omfordeling av ca. 800 millioner kroner årlig fra selskapene og til staten.

Forslaget om å senke nedre grense for grunnrenteskatt og naturressursskatt vil etter LVKs vurdering ha betydelige negative konsekvenser både for kommunene, småkraftnæringen og den nasjonale satsingen på fornybar energi. Denne høringsuttalelsen redegjør for LVKs synspunkter og begrunnelser for hvorfor forslaget ikke bør vedtas.

2 Bakgrunn og hovedinnvendinger

Småkraftnæringen utgjør et viktig element i fornybarsatsingen i Norge. Kraftverkene eies ofte av lokale grunneiere, bønder, kommuner og småbedrifter, og bidrar til lokal verdiskaping, arbeidsplasser og grønn omstilling i distriktene. Departementet begrunner forslaget med at dagens nedre grense på 10 MVA gir «insentiv til å installere lavere ytelse i kraftverkene». LVK er enig i det og vil vise til at sammenslutningen i sin tid gikk imot innføringen av en slik nedre grense nettopp med at den ville føre

118417-192/2025-11-24 Høringsuttalelse_reduisert terskel for småkraft_LVK

til de skattetilpasninger som tiden har vist. Ikke minst som ledd i fornybarpolitikken har det vært uheldig.

LVK ser det likevel slik at når terskelen først er innført, investeringer er gjort i tillit til vedtatt skattesystem og kraftverksdriften er innrettet i tråd med det, skal det mye til å endre denne grensen til ugunst for småkraftverkene og eierne. Når det i høringsnotatet er anført som begrunnelse at samfunnet «går glipp av verdifull, fornybar kraftproduksjon», er det for så vidt korrekt, men LVK kan ikke se at det er en holdbar begrunnelse for å innføre en «ny» skatt på eksisterende anlegg. Tap av fornybar produksjon er først og fremst statens eget ansvar ved innføringen av 10 MVA-terskelen, og kan ikke repareres ved økt beskatning. I tillegg kommer at for nye anlegg som ennå ikke er bygget, vil en skjerpet beskatning gjøre det mindre attraktivt å bygge ut og investere i småkraftverk og dermed svekke Norges evne til å nå målet om økt fornybar produksjon.

For LVK er det langt viktigere å stimulere til all fornybarproduksjon fremfor at statens skatteinntekter på fornybarbransjen skal økes. Som et avgjørende element i vår klimapolitikk bør staten også gjennom skattepolitikken fremme og ikke hemme utbygging av fornybar energi, enten det er tale om større eller mindre kraftanlegg. Om vi vil nå målet om mer fornybar energi, er løsningen ikke å innføre skattehindre. Det vil være god kraftpolitikk, god klimapolitikk og god distriktspolitikk å stanse forslaget.

Forutsigbarhet i rammevilkår er avgjørende for investeringer i fornybar energi. Småkraftnæringen består av aktører som har tatt finansiell risiko for å bidra til fornybarsatsingen. Når staten endrer rammevilkårene for investeringer som allerede er gjort, svekkes tilliten til myndighetene og skaper utrygghet også i andre næringer. Det ble lovet stabile rammevilkår for småkraftnæringen før valget, og forslaget om å senke grunnrentetterskelen oppfattes som et løftebrudd. LVK mener at det er avgjørende for tilliten til det politiske systemet at regjeringen står ved lovnadene som er gitt.

Forslaget innebærer at mange småkraftverk som allerede er bygget, vil bli omfattet av en ny og uforutsigbar skatt. Dette rammer investeringer foretatt under tidligere rammevilkår og innebærer en uheldig tilbakevirkning, uavhengig av den rettslige adgangen til slike lovendringer. Departementet har riktignok foreslått overgangsregler for enkelte historiske prissikringsavtaler og avskrivninger, men det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til hvordan historiske investeringer og avtaler vil bli behandlet.

3 Oppsummering

Forutsigbare rammer er en forutsetning for at Norge skal lykkes med fornybarsatsingen. Forslaget i høringsnotatet vil for eksisterende anlegg gi skjerpet skatt og reduserte inntekter stikk i strid med de forventninger som er skapt om det motsatte. Forslaget vil videre skape disinsentiver for nye investeringer i småkraftverk og dermed for fornybarpolitikken.

LVK mener at forslaget om å redusere nedre grense for grunnrenteskatt og naturressursskatt ikke bør vedtas, og anbefaler å beholde dagens terskel på 10 MVA for grunnrenteskatt på vannkraft.

Med vennlig hilsen

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

Leder